

یازگشت از قصر آسمانی

شنبه، بیست و هفتم خرداد 1391 چینی‌ها با پرتاب ناو کیهانی شنژوی - 9 گام مهم دیگری در راه تسلط بر فضا برداشتند.

جام جم آنلاین: شنبه، بیست و هفتم خرداد 1391 چینی‌ها با پرتاب ناو کیهانی شنژوی - 9 گام مهم دیگری در راه تسلط بر فضا برداشتند.

هدف از مأموریت این ناو که چهارمین سفینه سرنشین‌دار سازمان فضایی چین به شمار می‌رفت، انجام عملیات مشترک با ایستگاه مداری تیانگون - 1 اعلام شد که در هشتم مهر 1390 به فضا پرتاب شده بود. گرچه قبلاً شنژوی - 8 یک ماهی پس از استقرار ایستگاه فضایی تیانگون - 1 به فضا رفته بود و به طور اتوماتیک به این ایستگاه مداری پیوسته بود، اما از آنجا که آن ناو به شکل بدون سرنشین راهی مدار شده بود مأموریت شنژوی - 9 از اهمیت خاصی برای مطبوعات و رسانه‌های گروهی برخوردار بود. زیرا نه تنها باید به ایستگاه مداری تیانگون - 1 می‌پیوست بلکه نخستین زن فضانورد چین را هم با خود به مدار زمین می‌برد.

ناو کیهانی شنژوی - 9 در ساعت 10 و 37 دقیقه روز شنبه بیست و هفتم خرداد (کلیه زمان‌ها در این مطلب به وقت جهانی گرینویچ است) از پایگاه پرتاب‌های فضایی جیوکوان واقع در استان گانسو در شمال غربی چین با سه سرنشین راهی مدار زمین شد. در عرشه این ناو، جینگ هیینگ کیهان‌نورد باسابقه چین به عنوان فرمانده حضور داشت و دو فضانورد تازه‌کار به اسامی لیو وانگ و لیو یانگ وی را همراهی می‌کردند.

حضور لیو یانگ به عنوان نخستین زن کیهان‌نورد چین باعث شد که این پرواز از اهمیت خاصی برخوردار شود.

اواخر پاییز 1390 مسئولان فضایی چین اعلام کردند دو گروه از کیهان‌نوردان این کشور برای سفر با ناو بعدی مشغول آموزش هستند و در میان اعضای این گروه‌ها، بانوان فضانورد هم حضور دارند.

با گذشت زمان، انتشار اطلاعات در مورد مأموریت شنژوی - 9 به صورت قطره‌ای از طرف مسئولان فضایی چین ادامه یافت. در بیست و نهم بهمن 1390 یکی از مقامات وزارت دفاع این کشور اعلام کرد که تاریخ دقیقی برای این پرتاب وجود ندارد، اما سفینه به هر حال بین ماه‌های خرداد تا مرداد 1391 با سه سرنشین راهی مدار زمین خواهد شد.

حدود یک ماه بعد، سرمهندس طراح شنژوی طی مصاحبه‌ای رادیویی با اعلام این که مراحل مونتاژ شنژوی - 9 و موشک بالابرنده آن به پایان رسیده، اظهار کرد: در حال حاضر فضانوردان ازجمله دو خانم برای انجام عملیات ردیابی، اتصال و ورود به تیانگون آماده می‌شوند، اما حضور یا حضور نداشتن هریک از آنها در جمع کیهان‌نوردان به این کار بستگی به نتایج آزمون‌های پایانی از آنان و توانایی‌های هریک دارد.

براساس اطلاعاتی منتشر شده از سوی سازمان فضایی چین، در بیست و یکم فروردین 1391 ناو کیهانی شنژوی - 9 پس از مونتاژ و بررسی‌های نهایی توسط مجتمع تولیدکننده، تحویل مرکز فضایی جیوکوان قرار گرفت تا تحت آزمایش‌های نهایی قبل از پرواز قرار گیرد.

هریک از ناوهای کیهانی پس از ساخت در مجتمع تولیدکننده به مرکز فضایی جیوکوان منتقل می‌شوند.

در این مرکز، کارشناسان چینی بار دیگر کلیه سامانه‌های ناو را به طور دقیق تحت آزمایش‌های مختلف قرار می‌دهند. این آزمایش‌ها تا آخرین لحظه‌های قبل از پرتاب ادامه دارد. سازمان فضایی چین همچنین اعلام کرد چانگ زنگ - 2 ف (در منابع غربی لانگ مارچ) موشک بالابرنده شنژوی - 9 در شانزدهم اردیبهشت به پایگاه پرتاب‌های فضایی انتقال یافته است.

در همین روز، لیو یو رئیس آکادمی فناوری‌های موشکی چین ضمن مصاحبه مطبوعاتی به خبرنگاران گفت یک کیهان‌نورد زن به همراه دو مرد در این مأموریت شرکت خواهند داشت. به این ترتیب به طور رسمی حضور یک زن فضانورد در جمع سرنشینان شنژوی اعلام شد.

در پایان ماه می، خبرگزاری چینی شینهوا خبر داد که ارتفاع مداری تیانگون - 1 برای دسترسی آسان‌تر شنژوی - 9 کم شده است. اخبار غیررسمی در آن روزها نشان می‌داد که پرتاب ناو کیهانی در شانزدهم ژوئن انجام خواهد شد.

از روز بیستم خرداد خدمه اصلی و گروه پشتیبان در پایگاه فضایی جیوکوان به قرنطینه مخصوص وارد شدند. در این بخش تنها افراد

خاصی با کیهان‌نوردان زندگی می‌کنند که مورد نیاز باشند تا خطر ابتلای فضا‌نوردان به بیماری به حداقل برسد و مانعی برای انجام مأموریت آنان پیش نیاید.

در بیست و سوم خرداد در حالی که نصب ناو کیهانی روی موشک به پایان رسیده و بالابرنده به حالت عمودی قرار گرفته بود، بررسی‌های عمومی با حضور سه کیهان‌نورد، همچنین اعضای پشتیبانی انجام شد. کارشناسان فضایی چین آخرین اسناد مربوط به درستی کار دستگاه‌ها را امضا کرده و به این ترتیب شنژوی - 9 را مورد تایید قرار دادند.

روز جمعه بیست و ششم خرداد در یک کنفرانس خبری، به طور رسمی خدمه ناو کیهانی شنژوی - 9 اعلام شد:

جینگ هایپینگ به عنوان فرمانده ناو

لیو وانگ، مسئول اتصال ناو به ایستگاه‌مداری و امور فنی

لیو یانگ، مسئول آزمایش‌های علمی و زیست‌شناسی و پزشکی گروه

روز شنبه بیست و هفتم خرداد سرانجام انتظارها به پایان رسید و ناو کیهانی شنژوی - 9 سکوی پرتاب را به سوی مدار خود در فضا ترک گفت.

ده دقیقه پس از پرتاب، ناو شنژوی از آخرین مرحله موشک بالابرنده جدا شد و دو دقیقه بعد، با باز کردن صفحات خورشیدی خود، همچون پرندهای با بال‌های باز، پرواز خود را به سوی ایستگاه فضایی چینی که نام آن به فارسی قصر آسمانی است، آغاز کرد.

پس از آن که شنژوی - 9 با موفقیت در مدار تعیین‌شده تزریق شد و کیهان‌نوردان کار خود را در فضا آغاز کردند. آنها با تغییر ارتفاع مداری خود، به تدریج برای اتصال به تیانگون - 1 آماده شدند تا پس از دو روز پرواز آزاد به آن بپیوندند.

اتصال شنژوی - 9 با ایستگاه‌مداری در ساعت 6 و 8 دقیقه روز دوشنبه رخ داد، در حالی که دو ناو با سرعت تقریبی 30 هزار کیلومتر در ساعت در مدار زمین در حال حرکت بودند. این عملیات طبق برنامه قبلی، به صورت خودکار و بدون دخالت سرنشینان ناو انجام شد. بررسی وضعیت صحت سامانه‌های الحاق و هماهنگ‌سازی برای باز کردن دریچه بین دو ناو که حدود 80 سانتی‌متر قطر دارد، تقریباً 3 ساعت به طول انجامید.

سرانجام در ساعت 9 و 10 دقیقه جینگ هایپینگ فرمانده گروه به داخل ایستگاه فضایی قدم گذاشت. پس از گزارش عادی بودن وضعیت ایستگاه، لیو وانگ هم به او پیوست.

دو کیهان‌نورد به بررسی دستگاه‌های مختلف تیانگون پرداختند. در این زمان لیو یانگ در ناو کیهانی مانده بود تا چنانچه حادثه پیش‌بینی‌نشده‌ای صورت گرفت به همکارانش کمک کند تا هر چه زودتر به ناو خود بازگرداند و آن را از ایستگاه جدا کرده و برای بازگشت به زمین آماده شوند.

با به پایان رسیدن آزمایش سامانه‌های ایستگاه فضایی و اطمینان کافی از درستی کار آنها، لیو یانگ هم توانست به همکارانش بپیوندد. به این ترتیب کار 10 روزه کیهان‌نوردان در ایستگاه‌مداری تیانگون عملاً آغاز شد.

در این ده روز، سه کیهان‌نورد چینی توانستند برنامه پیش‌بینی‌شده کاری خود را به انجام رسانند. از جمله این که آنها یک بار به صورت دستی شنژو - 9 را از ایستگاه فضایی جدا کرده و مجدداً بدون استفاده از کامپیوترها آن را به ایستگاه وصل کردند. این مانور یکی از مشکل‌ترین مانورهای مداری به شمار می‌رود.

ناو کیهانی شنژوی - 9 در نخستین ساعات روز از ایستگاه‌مداری تیانگون جدا شده و در ساعت 10 صبح روز جمعه به وقت پکن، در صحرای مغولستان به زمین نشست و هر سه فضا‌نورد سالم به خانه زمینی‌شان بازگشتند.

سرنشینان ناو کیهانی شنژوی - 9

لیو یانگ: متولد بیست و پنجم مهرماه 1357 در شهرلینچژو، انتخاب شده برای سفر به فضا در سال 1389.

لیو وانگ : فضانورد شماره 527 جهان و هفتمین کیهان‌نورد چین. متولد اسفند 1348 در شهر پینگ یائو، انتخاب شده برای سفر به فضا در 1374.

جینگ هایپینگ: چهارصد و هشتاد و پنجمین فضانورد جهان . متولد سوم آبان 1345 در شهر یونچن، انتخاب شده برای سفر به فضا در دی 1376.

سیروس برزو / جام‌جم